

СПІС ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫХ ПЫТАННЯЎ

па дысцыпліне

“Гісторыя беларускай дзяржаўнасці”

1. Дзяржава як асноўны палітычны інстытут. Паняцце дзяржаўнасці.
2. Этапы станаўлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці. Крыніцы па гісторыі беларускай дзяржаўнасці.
3. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі. Асаблівасці развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў.
4. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы. Аб’яданне беларускіх зямель у складзе ВКЛ.
5. Знешняя палітыка ВКЛ. Узаемаадносіны з Тэўтонскім ордэнам і Залатой Ардой.
6. Правое і палітычнае значэнне Люблінскай уніі. Становішча беларускіх зямель у складзе Рэчы Паспалітай.
7. Прычыны аслаблення Рэчы Паспалітай. Падзелы Рэчы Паспалітай.
8. Беларусь у складзе Расійскай імперыі. Русіфікацыя і дэпаланізацыя.
9. Паўстанні 1830–1831 і 1863–1864 гг. на тэрыторыі Беларусі.
10. Эканамічнае развіццё беларускіх зямель у складзе Расійскай імперыі.
11. Фарміраванне беларускай нацыянальнай ідэі. Часопіс “Гоман” і дзейнасць беларускіх народнікаў.
12. Рэвалюцыйныя падзеі 1905–1907 гг. у Беларусі.
13. “Наша ніва” і беларуская нацыянальная ідэя ў пачатку XX ст.
14. Першая сусветная вайна на беларускіх землях.
15. Рэвалюцыі 1917 года (Лютаўская рэвалюцыя і Кастрычніцкая рэвалюцыя) і беларускае пытанне.
16. Абвяшчэнне БНР як спроба стварэння беларускай дзяржаўнасці.
17. Беларускі нацыянальны камісарыят (Белнацкам) і яго роля ў стварэнні ССРБ.
18. Польшка-савецкая вайна і другое абвяшчэнне ССРБ. Падпісанне Рыжскага мірнага дагавора.
19. Фарміраванне Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР).
20. Рэалізацыя нацыянальна-дзяржаўнай мадэлі развіцця БССР. Стварэнне індустрыяльна-аграрнай рэспублікі.
21. Супярэчнасці развіцця сацыяльна-культурнай сферы ў БССР у 1920–1930-я гг. Дасягненні і трагедыі савецкай эпохі.
22. Прычыны і пачатак Другой сусветнай вайны. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР.
23. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі. Напад нацысцкай Германіі на СССР.
24. Акупацыйны рэжым у Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
25. Нямецка-фашысцкі генацыд на тэрыторыі Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
26. Размах і значэнне партызанскага руху ў Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.

27. Значэнне падпольнага руху ў Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
28. Вызваленне Беларусі. Беларуская стратэгічная наступальная аперацыя “Баграціён”.
29. Уклад беларускага народа ў Перамогу. Вялікая Айчынная вайна ў гістарычнай памяці беларусаў.
30. БССР – краіна-заснавальніца Арганізацыі Аб’яднаных Нацый (ААН).
31. Перадумовы і пачатак пасляваеннай мадэрнізацыі БССР.
32. Грамадскае жыццё БССР у першае дзесяцігоддзе пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны.
33. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – першай палове 1960-х гг.
34. Наростанне застойных з’яў у 1970-я – першай палове 1980-х гг. Грамадска-палітычныя працэсы ў БССР на мяжы 80–90-х XX ст.
35. Распад СССР як адзінай федэратыўнай дзяржавы: прычыны і асаблівасці.
36. Рэферэндумы 1995, 1996, 2004, 2022 гг. і іх уплыў на стабілізацыю абстаноўкі ў краіне.
37. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіцця ў пачатку XXI ст. Сучасныя дасягненні беларускай дзяржавы.
38. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы. Прыняцце Канстытуцыі і першыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.
39. Фарміраванне прававых традыцый у Беларусі. “Руская Праўда” і Статуты ВКЛ.
40. Савецкія канстытуцыі 1919, 1927, 1937 і 1978 гг.
41. Канстытуцыя 15 сакавіка 1994 г. і характар унесенных у яе змяненняў.
42. Іерархія нарматыўна-прававых актаў. Чалавек, яго правы, свабоды і гарантыі ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.
43. Развіццё інстытута кіраўніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі. Асаблівасці манархічнай формы кіравання ў гістарычнай рэтраспектыве.
44. Значэнне інстытута прэзідэнцтва ў сучаснай беларускай палітычнай сістэме. Прэзідэнцкая рэспубліка – выбар беларускага народа.
45. Функцыі і паўнамоцтвы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь як гаранта захавання Канстытуцыі, правоў і свабод грамадзян.
46. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады. Функцыі і задачы сучаснага ўрада.
47. Гістарычныя формы выканаўчай улады ў Беларусі. Асноўныя службовыя пасады цэнтральнага апарату ў ВКЛ.
48. Структура Урада Рэспублікі Беларусь. Паўнамоцтвы Прэм’ер-міністра Рэспублікі Беларусь.
49. Гісторыя фарміравання заканадаўчай галіны ўлады ў Беларусі.
50. Нацыянальны сход – двухпалатны парламент у сучаснай Беларусі. Структура і функцыі Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў.
51. Гістарычныя формы судовых органаў у айчыннай гісторыі.
52. Вярхоўны і Канстытуцыйны суды Рэспублікі Беларусь. Парадак падбору і прызначэнне суддзяў у Беларусі.

53. Судовая галіна ўлады Рэспублікі Беларусь. Віды і паўнамоцтвы сучасных судоў у Рэспубліцы Беларусь.
54. Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларусіх землях: удзельныя княствы, ваяводства і паветы, губерні, уезды, воласці, раёны, акругі, вобласці.
55. Сучасны адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Рэспублікі Беларусь.
56. Функцыі і паўнамоцтвы мясцовага кіравання і самакіравання ў Рэспубліцы Беларусь
57. Гістрычная рэтраспектыва развіцця палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў у Беларусі.
58. Нарматыўна-прававая база дзейнасці партый і грамадскіх аб'яднанняў у Рэспубліцы Беларусь.
59. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні Рэспублікі Беларусь. Іх роля ў развіцці грамадства і дзяржавы.
60. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы “Беларусь”. Асноўныя гіпотэзы аб паходжанні беларусаў.
61. Этапы фарміравання беларускай нацыі. Фактары, якія паўплывалі на нацыятворчыя працэсы на беларускіх землях.
62. Народы і рэлігіі Беларусі. Гісторыя фарміравання асноўных этнічных груп у Беларусі.
63. Канфесійная гісторыя Беларусі: асноўныя этапы і адметнасці.
64. Прынцыпы дзяржаўнай палітыкі ў канфесійнай сферы Рэспублікі Беларусь. Канфесійны склад насельніцтва Беларусі.
65. Дзяржаўныя сімвалы Рэспублікі Беларусь. Значэнне Гімна, Герба і Сцяга для беларускай дзяржаўнасці.
66. Дзяржаўныя святы Рэспублікі Беларусь і іх значэнне.
67. Моўная палітыка Рэспублікі Беларусь. Білінгвізм – характэрная рыса сучаснай беларускай нацыі.
68. Сацыяльна-эканамічная мадэль развіцця сучаснай Беларусі. Асноўныя фактары эканамічнага развіцця Беларусі.
69. Беларусь у геапалітычнай прасторы. Характарыстыка сучаснага геапалітычнага становішча Беларусі.
70. Шматвектарнасць знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь. Блізкая і далняя дуга міжнародных адносін.
71. Расія і Кітай як стратэгічныя партнёры Рэспублікі Беларусь.
72. Рэспубліка Беларусь у інтэграцыйных супольнасцях постсавецкай прасторы. Саюзная дзяржава Беларусі і Расіі.